

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Jana Ferfeckého a Mgr. Aleše Sabola ve věci

žalobce: **Mgr. F. Š.**
trvale bytem X

proti
žalované: **Vězeňská služba České republiky**
sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 7. 2018, č. j. VS-2409-9/ČJ-2018-801440,

takto:

- I. Žaloba, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2018, č. j. VS-2409-9/ČJ-2018-801440, **se zamítá.**
- II. Návrh na náhradu škody **se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou, podanou původně u Krajského soudu v Ústí nad Labem a postoupenou Městskému soudu v Praze, domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým byla podle § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „**InfZ**“), odložena jeho žádost ze dne 1. 1. 2018, kterou se žalobce pod body 1 – 6 domáhal poskytnutí informací týkajících se rozpočtu žalované, investicích, počtu zaměstnanců žalované, organizační struktury, předpisů BOZP, výkazů o pohybu stížností, podnětů aj.,

rozsahu poskytované zdravotní péče či kapacity zdravotních služeb (dále jen „**Žádost o informace**“). K odložení Žádosti o informace došlo z důvodu neuhrazení nákladů na mimořádně rozsáhlé vyhledávání vyžadovaných informací, konkrétně u vymezených bodů 1, část 2, 3, 4 a část 5. Žalobce se žalobou taktéž domáhal náhrady škody ve výši 100 000 Kč.

II. Průběh řízení o žádosti

2. V návaznosti na Žádost o informace, jež byla žalované (konkrétně vazební věznici Litoměřice) doručena dne 12. 1. 2018, žalovaná vyzvala žalobce výzvou ze dne 24. 1. 2018, č. j. VS-2409-3/ČJ-2018-801440, k úhradě nákladů za mimořádné vyhledávání informací podle bodů 1, část 2, 3, 4 a část 5 Žádosti o informace, a to ve výši 4 884 Kč (dále jen „**výzva k úhradě**“). Výše úhrady byla vypočtena na základě sazebníku stanoveného Instrukcí Ministerstva spravedlnosti č. 20/2011 ze dne 17. 7. 2011, č. j. 286/2011-OT-OSV (dále jen „**instrukce MSp**“).
3. Žalobce podal proti výzvě k úhradě stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ. Generální ředitelství Vězeňské služby ČR (dále jen „**GŘVS**“) rozhodlo o stížnosti dne 27. 4. 2018 stanoviskem č. j. VS-1119-2/ČJ-2018-800040-INFZ (dále jen „**stanovisko GŘVS**“). Tímto stanoviskem GŘVS nepotvrdilo požadavek úhrady ve výši 4 884 Kč a částku snížilo podle § 16a odst. 7 písm. b) InfZ na 1 884 Kč. K zaplacení nové částky GŘVS žalobci stanovilo lhůtu 60 dnů od doručení výzvy k úhradě nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací.
4. Dne 9. 7. 2018 vydala žalovaná napadené rozhodnutí, kterým žádost o informace dle § 17 odst. 5 InfZ odložila pro marné uplynutí lhůty 60 dnů.

III. Žaloba

5. Žalobce ve své žalobě předeslal, že v rámci výkonu trestu zůstává aktivistou v oblasti dodržování lidských práv, přičemž za tuto svou činnost je dehonestován a diskriminován. Konkrétně pak ve své žalobě namítal chybějící podklad pro vyúčtování nákladů podle § 2 a násl. nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle informačního zákona (dále jen „**nařízení vlády**“). Žalobce v tomto směru namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z pohledu požadovaných nákladů, a to pro neexistenci platného sazebníku vydaného v příslušném účetním období. Uvedl, že odkaz na sazebník jiného subjektu, navíc v neaktuálním stavu, svědčí o nízké právní úrovni žalované a z těchto důvodů požadoval zrušení napadeného rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalované

6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě po opakované urgenci soudu uvedla, že vzhledem k tomu, že žalobce neuhradil náklady na mimořádně obtížné vyhledávání informací ve stanovené lhůtě 60 dnů, odložení jeho žádosti bylo zcela v souladu se zákonem. K žalobním námitkám pak konstatovala, že Ministerstvo spravedlnosti (jako nadřízený orgán žalované) dne 17. července 2011 vydalo instrukci MSp, kterou se stanoví sazebník úhrad za poskytování informací zákona o svobodném přístupu k informacím. Instrukci lze definovat jako interní předpis abstraktní povahy, jenž slouží k uspořádání poměrů uvnitř organizačních jednotek veřejné správy nebo v jednotlivých zařízeních veřejné správy na základě zákonem zakotveného vztahu podřízenosti a nadřízenosti. Ministerstvo spravedlnosti je přitom v souladu s § 11 odst. 3 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky (dále jen „**kompetenční zákon**“) ústředním orgánem státní správy pro vězeňství, jemuž je podřízena žalovaná. To znamená, že žalovaná je vázána

vnitřními předpisy vydanými Ministerstvem spravedlnosti, zcela právem proto odkazuje na sazebník – Instrukci MSp, vydaný jí nadřízeným správním orgánem.

7. K námitce, že v napadeném rozhodnutí chybí platný sazebník, resp. že byl v neaktuálním stavu, žalovaná doplnila, že Instrukce MSp je účinná, nebyla zrušena ani nahrazena jinou instrukcí. Jedná se tedy o účinný a platný interní normativní akt, kterým byla žalovaná povinna se řídit. Chybějící sazebník přitom nepůsobí nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, protože není zákonnou náležitostí rozhodnutí o odložení žádosti o informace podle ustanovení § 17 odst. 5 InfZ. Sazebník (resp. Instrukce MSp) byl nadto výslovně uveden ve stanovisku GRVS ve věci stížnosti žadatele podané podle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ. Na nedůvodnosti předmětné námitky pak podle žalované nemění nic ani skutečnost, že Instrukce MSp nebyla vydána pro příslušné účetní období podle ustanovení § 3 odst. 2 nařízení vlády. Vychází se totiž z předpokladu, že náklady každoročně (za účetní období nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců) neklesají. V takovém případě neaktualizování sazebníku úhrad nejde k tíži žalobce, nýbrž k tíži žalované, která ve skutečnosti vynakládá vyšší náklady, než jaké je oprávněna požadovat.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

8. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Pokud jde o přípustnost žaloby, soud pro úplnost poukazuje na to, že podle judikatury správních soudů je rozhodnutí o odložení žádosti o informace pro nezaplacení požadované úhrady podle § 17 odst. 5 InfZ rozhodnutím, které je způsobilé přezkumu ve správním soudnictví. Nejvyšší správní soud k tomu v minulosti uvedl, že „[t]eprve rozhodnutí o odložení žádosti (a tedy vlastní odeprání informací poskytnout) podle ustanovení § 17 odst. 5 informačního zákona je pod soudní ochranou. Pokud je tedy žádost odložena pro nezaplacení, může žadatel proti takovému rozhodnutí brojit žalobou ve správním soudnictví, neboť tímto rozhodnutím bylo teprve do jeho práva zasazeno. Protože důvodem odložení bylo nezaplacení, přezkoumá ovšem správní soud věcně také tuto otázku, a v tomto rámci se bude mimo jiné zabývat výší úhrady“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2017, č. j. 6 As 326/2016 - 32).
9. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
10. Úvodem přitom soud předesílá, že v minulosti již opakovaně zdůraznil, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. je postaveno na principu, že je to žalobce, kdo s ohledem na dispoziční zásadu přísně ovládající tento typ soudního řízení předestírá soudu konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné. Obsah a kvalita žaloby v zásadě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Není přitom úlohou soudu, aby za žalobce jeho argumentaci dotvářel. Žalobce se ve své svou povahou formulářové žalobě omezil pouze na stručné námitky spojené s údajnou absencí podkladu pro vyúčtování nákladů v napadeném rozhodnutí a dále na skutečnost, že žalovaná vyšla ze sazebníku Ministerstva spravedlnosti.
11. Dále soud podotýká, že týmiž žalobními námitkami se již opakovaně zabýval např. v rozsudcích ze dne 29. 4. 2020, č. j. 15 A 60/2018 - 78, nebo ze dne 10. 12. 2020, č. j. 14 A 40/2019 - 59, s jejichž závěry se nyní rozhodující senát plně ztotožňuje a v dalším z nich vychází.

12. Pokud jde o namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, soud zdůrazňuje, že odložení Žádosti o informace bylo v souladu s požadavky § 17 odst. 5 InfZ zdůvodněno tím, že žalobce v zákonné lhůtě 60 dnů od doručení výzvy k úhradě neuhradil náklady za vyhledávání informací ve výši 1 884 Kč. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tedy zcela zřejmé, proč žalovaná rozhodla tak, jak rozhodla. Argumentace žalobce chybějícími podklady pro vyúčtování nákladů pak zcela pomíjí tu skutečnost, že výše úhrady byla určena (snížena) ve stanovisku GŘVS. Je přitom potřeba rozlišovat mezi tímto stanoviskem, které se věnovalo výpočtu výše nákladů za vyhledání informací, a napadeným rozhodnutím, jímž byla žádost odložena pro marné uplynutí zákonné lhůty pro zaplacení požadované úhrady. Zatímco obsahem oznámení musí být sazebník, na jehož základě správní orgán provedl výpočet výše úhrady, pro přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí není uvedení sazebníku podstatné.
13. V situaci, kdy žalovaná požadovala za poskytnutí informace úhradu, písemně tuto skutečnost oznámila žalobci společně s uvedením výše úhrady a žalobce do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatil, byla žalovaná v souladu s § 17 odst. 5 InfZ povinna Žádost

o informace odložit, aniž by přitom musela znovu odůvodňovat výši požadované úhrady. Soud přitom z obsahu stanoviska GŘVS ověřil, že to obsahuje odkaz na Instrukci MSp a použití sazebníku dle této instrukce tak výslovně aprobuje (viz str. 6 – 7 stanoviska GŘVS).

14. Soud tak k této námitce shrnuje a uzavírá, že chybějící sazebník dle nařízení vlády nepůsobí nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, protože není zákonnou náležitostí rozhodnutí o odložení žádosti o informace dle § 17 odst. 5 InfZ. Sazebník byl uveden ve stanovisku GŘVS, jímž bylo rozhodnuto o stížnosti žalobce proti výzvě k úhradě, jakož i v samotné výzvě k úhradě.
15. V případě druhé námítky, podle níž byl v rozporu se zákonem použit sazebník jiného orgánu, soud potom uvádí následující.
16. Podle § 21 odst. 2 InfZ vláda stanoví nařízením zásady stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací. Tímto nařízením je výše zmíněné nařízení vlády č. 176/2006 Sb., jež upravuje zásady, podle nichž povinné subjekty stanoví výši úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona. Podle § 3 odst. 2 nařízení vlády jsou sazby v sazebníku stanoveny na základě aktuálních nákladů a odhadu jejich vývoje v příslušném účetním období podle platných účetních zásad. Sazebník vydá povinný subjekt na dobu účetního období.
17. Podle § 5 odst. 1 písm. e) InfZ musí každý povinný subjekt pro informování veřejnosti ve svém sídle a svých úřadovnách zveřejnit na místě, které je všeobecně přístupné, jakož i umožnit pořízení jejich kopie, tyto informace: sazebník úhrad za poskytování informací.
18. Podle § 11 odst. 3 kompetenčního zákona je Ministerstvo spravedlnosti ústředním orgánem státní správy pro vězeňství; je mu podřízena Vězeňská služba České republiky. Ministerstvo spravedlnosti zajišťuje telekomunikační síť Vězeňské služby České republiky.
19. Ve věci není sporu, že stranou žalovanou je Vězeňská služba ČR, která má postavení povinného subjektu podle § 2 odst. 1 InfZ, neboť z žádosti o informace vyplývá, že žalobce požadoval zejména poskytnutí údajů, které dle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o Vězeňské a justiční stráží České republiky náleží do její působnosti. Jako povinný subjekt by tedy

žalovaná měla v souladu s § 5 odst. 1 písm. e) InfZ vést sazebník úhrad za poskytnutí informace. Žalovaná požadovaný sazebník sama nevedla, nicméně sazebník byl vydán Ministerstvem spravedlnosti (instrukce MSP), a žalovaná z něj vycházela. Nelze přitom přehlížet, že podle § 11 odst. 3 kompetenčního zákona je Ministerstvo spravedlnosti ústředním orgánem státní správy pro oblast vězeňství, žalovaná je mu tak podřízen. Jak již uvedl zdejší soud v rozsudku ze dne 29. 4. 2020, č. j. 15 A 60/2018 - 78, „Žalovaná v tomto případě vystupovala v otázkách aplikace zákona o svobodném přístupu k informacím jako povinný subjekt, který je podřízený Ministerstvu spravedlnosti. Byla tak vázána vnitřním předpisem vydávaným tímto nadřízeným správním orgánem a neměla zde prostor ani zákonnou možnost se od aplikace takového vnitřního předpisu odchýlit. V opačném případě by došlo k vybočení z mezí činnosti veřejné správy a byly by porušeny principy její organizační výstavby stanovené zákonem. Nelze se tak ztotožnit s námitkou žalobce, že bylo odkazováno na sazebník jiného subjektu – naopak, žalovaná právem odkazovala na sazebník svého nadřízeného správního orgánu, kterým byla vázána. K argumentaci žalobce, že neexistoval platný sazebník, resp. že byl v neaktuálním stavu, soud musí konstatovat, že Instrukce o sazebníku úhrad je účinná od 15. 7. 2011, přičemž nebyla zrušena ani nahrazena jinou instrukcí.“ Podle soudu tedy žalovaná vycházela z předmětné instrukce MSP zcela oprávněně a v souladu se zákonem.

20. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že instrukce nebyla vydána pro příslušné účetní období dle § 3 odst. 2 nařízení vlády. Lze totiž skutečně vycházet z předpokladu, že náklady každoročně (za účetní období nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců) neklesají. V takovém případě tak neaktualizování sazebníku úhrad skutečně nejde k tíži žalobce, nýbrž k tíži žalované (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 12. 2020, č. j. 14 A 40/2019 - 59, a tam citovanou publikaci

FUREK, A., ROTHANZL, L., JIROVEC, T. *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016, s. 1006).

VI. Závěr a náklady řízení

21. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti tedy Městský soud v Praze uzavírá, že žalobu neshledal důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. zamítl.
22. K části žalobního petitu, v němž žalobce požadoval, aby soud žalované uložil povinnost uhradit žalobci majetkovou újmu vzniklou při výkonu činnosti žalované ve výši 100 000 Kč, soud uvádí, že tento návrh věcně projednat nemohl, neboť rozhodování o škodě a přiznávání náhrady za ni nepřísluší soudům ve správním soudnictví. Vzhledem k tomu, že pravomoc je podmínkou řízení, jejíž nedostatek je neodstranitelný, soud návrh žalobce na náhradu škody podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. výrokem II. odmítl.
23. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalované žádné účelně vynaložené náklady nad rámec její běžné činnosti nevznikly. Soud tedy rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. února 2021

Mgr. Martin Lachmann v. r.

předseda senátu